

21 Iunie 2020

Înțelepciunea în Proverbe

Primește darul înțelepciunii

Textul biblic: Prov 8:8-14, 17-21

Versetul de aur

Primiți mai degrabă învățaturile mele decât argintul, și mai degrabă știința decât aurul scump. Căci înțelepciunea pretuieste mai mult decât margaritarele, și niciun lucru de pret nu se poate asemui cu ea. (Prov 8:10-11)

Introducere

Înțelepciunea era foarte apreciată în Orientul Apropiat antic. Majoritatea națiunilor aveau oameni înțelepți care dețineau un rang înalt în guvernare din cauza abilității lor (ex: Exod 7:11; 1 Regi 4:30, 31, 34; Ieremia 18:18; Daniel 1:19, 20). V T menționează și femei înțelepte (ex: 2 Samuel 14: 2; 20:16). Oamenii care au ocupat aceste funcții în guvern și în societate au fost considerați excepționali în înțelepciune. Înțelepciunea găsită în cartea Prov. nu se limitează la o clasă specială de oameni. Este destinată fiecăruia să o trăiască și să o practice, indiferent de statutul social. Proverbe descrie patru animale (furnica, șoarecele, lăcusta și păianjenul) despre care se spune că sunt „extrem de înțelepte” (Prov 30: 24–28). Acestea nu sunt creaturi cu creier mare, dar au abilități în domenii practice de viață care le ajută să supraviețuiască și să prospere. Înțelepciunea pe care Dumnezeu a oferit-o în Scriptură ne ajută să facem la fel. Astfel, înțelepciunea este mult mai mult decât priceperea intelectuală. Această cunoaștere practică ne ghidează în timp ce trecem prin viață în această lume păcătoasă, și rea - instruindu-ne cum să acționăm, să vorbim și să răspundem într-o mare varietate de situații. Lecția de astăzi din Proverbe continuă apelul de a urma calea înțelepciunii care se bazează pe frica de Domnul. Principiile acestea se regăsesc în cele nouă capitole introductive ale cărții. Înțelepciunea este personificată de trei ori ca femeie și este descrisă ca strigând la porțile cetății. (Prov 1: 20–22). Înțelepciunea este descrisă din nou ca strigând și ridicând vocea (Prov 8: 1). Înțelepciunea stă în locuri publice proeminente, astfel încât strigătul ei nu poate fi ratat (8: 2, 3).

Contextul lecției

I. Cuvinte Înțelepciunii (Prov 8:8-14)

A. Înțelepciunea bazată pe adevăr (v 8-9)

Înțelepciunea a fost descrisă anterior ca fiind „adevărul”, „dreaptă” și „de încredere” (Prov 8: 6, 7). Mai mult, „buzele Înțelepciunii detestă minciuna” (8: 7). Revendicarea este curprinzătoare; toate cuvintele Înțelepciunii se bazează pe ceea ce este doar adevărat. Dreptatea a tot ceea ce spune Înțelepciunea exclude orice falsitate, chiar și din simpla răstălmăcire a adevărului sau omiterea unor detalii cheie. Deși unii presupun că obținerea înțelepciunii este un lucru complicat, la nivel înalt, Înțelepciunea afirmă că modalitățile ei sunt potrivite pentru cei pricepuți. Sfatul înțelepciunii deasemenea este bun pentru cei ce au aflat știința.

B. Înțelepciunea este mai bună decât bogăția (v 11-12)

Înțelepciunea se prezintă ca prima dintre cele două alegeri cu care se confruntă o persoană. A doua sunt argintul și aurul, dar aurul este cel mai scump și de prețuit. (Ps 19: 9, 10; Prov

3: 13–15). Oferta unei bogății atât de abundente ar fi greu de refuzat. Cu toate acestea, înțelepciunea are o valoare mult mai de durată și produce mult mai multă plăcere autentică decât orice are lumea de oferit (Iov 28). De fapt, iubirea de bani este „rădăcina tuturor reloror” (1 Tim 6:10). Dacă oamenii doresc să fie bogați, Pavel spune că ei ar trebui să caute să fie „bogați în fapte bune” (1 Tim 6:18). Întrebările cheie sunt următoarele: Ce iubești? Vrei să fii bogat așa cum definește Dumnezeu înțelepciunea sau așa cum face lumea?

C. Înțelepciunea aduce discernământul (capacitatea de a judeca/aprecia) (v 12-14)

Tatăl își încurajează fiul să folosească înțelepciunea alegând o companie bună și evitându-i pe cei care l-ar împinge la lucruri rele (Prov 1:10). Înțelepciunea însăși caută o companie bună. Înțelepciunea vorbește despre o persoană care judecă în luarea deciziilor, decide cu precauție ce este corect. În Proverbe 2:11, se spune că chibzuința „te va păzi”. Versetul prezent poate evidenția apoi capacitatea Înțelepciunii de a oferi unei persoane cunoștințele necesare pentru a proteja persoana de influențe dăunătoare sau oameni răi atunci când îi întâlnești și să ia măsuri pentru a-i evita. Înțelepciunea continuă să-și facă rolul de a câștiga atât auzul cât și ascultarea de la ascultătorii ei. Bindecuvântările care vin prin obținerea înțelepciunii contrastează brusc cu ceea ce Domnul și Înțelepciunea urăsc amândouă: trufia, mândria, purtarea rea, și gura mincinoasă. (Prov 8:13).

II. Bogăția Înțelepciunii (Prov 8:17-21)

A. Promisiuni pentru cei care caută Înțelepciunea (v17)

Înțelepciunea nu disprețuiește pe cel ce o iubește cu adevărat niciodată pe cineva care o cinstește cu adevărat (1 Sam 2:30; Ioan 14: 21–24). Căutarea Înțelepciunii începe devreme în viață, astfel încât un individ să poată obține beneficiul maxim prin înțelepciune (Ecles 12:1). Căutarea înțelepciunii nu este un vis idealistic, o imposibilitate. Căutarea noastră este determinată de respectul nostru față de Dumnezeu și de căile sale. Scopul nostru este să-L cunoaștem pe Dumnezeu și căile Lui mai pe deplin, astfel încât să le putem urma mai bine.

B. Înțelepciunea este o adevărată comoară (v 18-21)

Înțelepciunea promite că bogăția și onoarea rezultă din ascultarea invitației ei. Trebuie să ne amintim de ceea ce a cerut Solomon de la Dumnezeu- înțelepciunea-. Dumnezeu nu numai că a dat-o regelui, dar i-a oferit multe lucruri pe care nu le ceruse, inclusiv „bogăția și onoarea” (1 Regi 3: 5, 10-14). Cu toate acestea, știm cu toții despre cazurile în care copiii au răătăcit în ciuda învățării bune a părinților lor. Nu trebuie să ne mirăm că nu toți cei care trăiesc o viață înțeleaptă și evlavioasă vor experimenta prosperitate materială sau chiar o viață perfect pașnică. Un exemplu în acest sens este Ieremia. Deși și-a trăit clar viața în frică de Domnul și, prin urmare, cu înțelepciune, profetul a suferit mult în lucrarea sa (Ieremia 26: 8, 9; 38: 4-6; 40: 1). În schimb, cei răi trăiesc adesea vieți prospere și aparent lipsite de griji (Ecles 7:15; 8:14). Înțelepciunea are roade valoroase de-a lungul vieții și oferă informații de neprețuit pentru orice vârstă, etapă sau circumstanță a vieții. Legăturile înțelepciunii cu ceea ce este corect au fost deja stabilite (Prov 8: 9), la fel ca legăturile ei cu ceea ce este drept (2: 8, 9). Indiferent dacă dreptatea este înțeleasă ca judecând binele de rău sau practicând o judecată corectă în circumstanțele zilnice ale unei persoane, Înțelepciunea se simte drept acasă în mijlocul unor astfel de decizii și acțiuni care onorează pe Dumnezeu. Unii se pot întreba: „Nu este posibil să fii bogat și înțelept?” Adevărat, consemnările Biblice includ persoane care erau amândouă (Gen 41: 41–44; 1 Regi 3: 10–14; Iov 1: 1– 5; 42: 12–17). Dar Biblia ne avertizează clar despre pericolele spirituale pe care le poate prezenta bogăția materială.

Ce trebuie să memorăm: Înainte ca darurile înțelepciunii să poată fi deschise și valorificate, trebuie căutate.